

Madecki, Roman; Gazda, Jiří

Editorial

Opera Slavica. 2024, vol. 34, iss. 1, pp. 7-8

ISSN 1211-7676 (print); ISSN 2336-4459 (online)

Stable URL (DOI): <https://doi.org/10.5817/OS2024-1-1>

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/digilib.80538>

License: [CC BY-SA 4.0 International](#)

Access Date: 16. 09. 2024

Version: 20240913

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

<https://doi.org/10.5817/OS2024-1-1>

Editorial

OPERA SLAVICA [XXXIV / 2024 / 1]

[editorial]

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, milé autorky, milí autoři,

dostává se Vám do rukou první číslo časopisu *Opera Slavica* s novým podtitulem *Časopis pro výzkum slovanských jazyků, literatur a kultur* a pozměněnou koncepcí, v souladu s níž číslo obsahuje současně nejen jazykovědné a literárněvědné příspěvky, ale také texty interdisciplinárního charakteru.

Součástí obsahu časopisu je nově také tematický blok odborných statí, v němž by měly být prezentovány příspěvky reflektující aktuálně probíhající vědecká bádání, debaty či významné události. V předkládaném čísle je tematický blok zaměřen na otázky spjaté s neporozuměním a konfliktem jako civilizačním a interkulturním fenoménem.

Neporozumění a konflikty jsou nedílnou součástí všech druhů mezilidské interakce, osobními vztahy počínaje, a mezinárodními konflikty konče. Jejich dopady se projevují nejen ve vztazích mezi jednotlivými lidmi a skupinami společnosti, ale také mezi různými kulturami, národy, celými civilizacemi a jejich příslušníky.

Tematický blok nabízí různorodé pohledy na problematiku neporozumění a konfliktu a jejich dynamiku napříč různými prostředími, společenstvími a společenskými a kulturními fenomény, přičemž jednotlivé příspěvky v různé míře odrážejí jejich dialektické působení jednak jako hybatelů mezilidského konání a společenského dění, jednak jako posilovatelů entropie v reálných i fiktivních sociálních vztahových rámcích různého druhu a různých úrovní, a metodologicky zahrnují kombinace lingvistického, literárněvědného, kulturologického, politologického a historického přístupu.

Studie Romana Madeckého *O síle slova* je pokusem o lingvistickou reflexi dramatu a esejů Václava Havla, jejichž ústředními tématy a stavebními kameny jsou jazyk a mezilidská komunikace. Široce pojímanou problematikou konfliktu jako nesouladu mezi lidmi, ale také jako rozporu mezi samým jazykovým kódem, jeho uživateli a světem, v němž se pohybují, se Havel opakovaně zabýval ve svých esejích, dramatech i projevech. Sledoval v nich různé komunikační patologie, z nichž se rodí konflikty a neporozumění, které mohou mít dalekosáhlé až fatální důsledky pro jednotlivce i celou společnost.

Příspěvek Gabrijely Puljić nabízí model pragmatylistické analýzy dramatického konfliktu v divadelních hrách. Jako vhodný dramatický text pro analýzu konfliktu autorce posloužila hra *Posljednja karika* chorvatské dramatičky Lady Kaštelanové.

Provedená analýza se zaměřuje na pragmatické rysy současného chorvatského dramatu, které se nejčastěji projevují v nejednoznačnosti časoprostorových hranic, monologicko-dialogických parametrech textu a víceúrovňové polyfonní komunikaci.

František Všeticka si všímá fenoménu neporozumění mezi příslušníky koexistujících národností a kultur jako ústředního motivu v nejdiskutovanějším románu krušnohorského spisovatele a pedagoga Zdeňka Šmída *Cejch*. Dodnes ne zcela detabuizované téma komplikovaného a kontroverzního soužití Čechů a Němců v západním pohraničí české kotliny autor nahlíží prizmatem tektoniky románu vystavěného na paradoxním principu, sblížujícího toto dílo s prózou Ivana Olbrachta a Karla Hynka Máchy.

Kromě tematického bloku doporučujeme Vaší pozornosti také další statě, přehledové materiály, zprávy a recenze autorů z Česka, Chorvatska, Maďarska, Ruska, Slovenska, Srbska či Ukrajiny.

O přípravě dalších čísel a tematických bloků budeme čtenáře a přispěvatele informovat v rubrice *Připravované číslo* na webových stránkách časopisu: <https://journals.phil.muni.cz/opera-slavica>.

Roman Madecki, Jiří Gazda

This work can be used in accordance with the Creative Commons BY-SA 4.0 International license terms and conditions (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>). This does not apply to works or elements (such as images or photographs) that are used in the work under a contractual license or exception or limitation to relevant rights.